

Sygn. akt VII Ka 263/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 kwietnia 2022 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie w VII Wydziale Karnym Odwoławczym

w składzie:

Przewodniczący: SSO Dariusz Firkowski

Protokolant: st. sekr. sądowy Jolanta Jankowska

przy udziale prokuratora Prokuratury Okręgowej w Olsztynie Anny Winogrodzkiej- Miszczak

po rozpoznaniu w dniu 20 kwietnia 2022 r. sprawy:

1/B. B. (1) ur. (...) w L., syna J. i L. z domu F.

oskarżonego z art. 217§1 kk w zw. z art. 12§1 kk, art. 217§1 kk x 2

2/S. M. (1) ur. (...) w L., córki S. i D. z domu S.

oskarżonej z art. 217§1 kk, art. 217§1 kk w zw. z art. 12§1 kk

na skutek apelacji wniesionych przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego M. V. (1) i obrońców oskarżonych B. B. (1) i S. M. (1)

od wyroku Sądu Rejonowego w L. II Wydziału Karnego z dnia 14 grudnia 2021 r., sygn. akt (...)

I utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok,

II zwalnia oskarżonych B. B. (1) i S. M. (1) oraz oskarżyciela posiłkowego M. V. (1) od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

FORMULARZ UZASADNIENIA WYROKU SĄDU ODWOŁAWCZEGO (UK 2)

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	VII Ka 263/22
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA		

0.11.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego wL. z dnia 14 grudnia 2021 r. w sprawie(...)

0.11.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy M. V. (1)

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

0.11.3. Granice zaskarżenia**0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia**

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

0.11.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

0.11.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

0.12.1. Ustalenie faktów

0.12.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
0.12.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	

0.12.2. Ocena dowodów

0.12.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

0.12.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)	

Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwiężle o powodach nieuwzględnienia dowodu

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
	- obrazy przepisów prawa materialnego, a mianowicie art. 207 § 1 kk poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy zachowania oskarżonych opisane w punktach od II do V zaskarżonego wyroku, uwzględniając całokształt okoliczności sprawy, stanowiły znęcenie się nad pokrzywdzonym-oskarżycielem posiłkowym; - błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który mógł mieć wpływ na jego treść, a wyrażający się w uznaniu, że społeczna szkodliwość wina i społeczna szkodliwość czynów oskarżonych nie były znaczne, oskarżeni posiadają należyte właściwości i warunki osobiste, a pokrzywdzony-oskarżyciel posiłkowy nie doznał traumy wskutek ich zachowań, podczas gdy prawidłowa analiza i ocena materiały dowodowego prowadzi do wniosków przeciwnych i w konsekwencji w szczególności uniemożliwia zastosowanie w stosunku do oskarżonych środka probacyjnego, którym jest warunkowe umorzenia postępowania; - rażącej niewspółmierność kary oraz środka karnego w postaci nawiązki wyrażającą	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny

	się w warunkowym umorzeniu postępowania co do oskarżonych oraz orzeczeniu nawiązki w kwocie po 500 zł od każdego z oskarżonych na rzecz pokrzywdzonego-oskarżyciela posiłkowego. - o	
Zwiąże o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<i>Brak było podstaw do uwzględnienia apelacji pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego.</i> Co do tego środka odwoławczego, to przede wszystkim zauważyć należy, że zgromadzone w sprawie dowody Sąd meriti poddał wszechstronnej analizie i ocenie, zgodnie z dyrektywami określonymi w art. 4 k.p.k. Także przeprowadzone w oparciu o tę analizę wnioski są logiczne, zgodne z przesłankami wynikającymi z art. 7 kpk i przekonująco uzasadnione w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku. Analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że Sąd I instancji prawidłowo zweryfikował tezy aktu oskarżenia w granicach niezbędnych dla ustalenia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia o zawinieniu oskarżonych w zakresie przypisanych im czynów. Stąd też odnosząc się do podnoszonych przez skarżącego zarzutów należy stwierdzić, że są one chybione. Zauważyć trzeba, że podnosząc tego rodzaju zarzuty skarżący faktycznie polemizuje z ustaleniami Sądu I instancji. Z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynikają		

powody takiego rozstrzygnięcia, a Sąd Okręgowy podziela przedstawioną tam argumentację. Co istotne apelacja faktycznie nie wskazuje na takie okoliczności, które nie byłyby przedmiotem uwagi Sądu Rejonowego i nie zawiera też takiej argumentacji, która wnioski tego Sądu mogłaby skutecznie podważyć. W tej sytuacji nie ma potrzeby ponownego przytaczania całości argumentacji zawartej w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, które faktycznie zawiera odpowiedzi na zarzuty kierowane przeciwko rozstrzygnięciu i należy jedynie zaakcentować niektóre elementy, które przemawiają za odmową podzielenia stanowiska obrońcy oskarżonego sposób zgodny z zasadami prawa procesowego. Wskazać przy tym należy, że zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 5 września 1974 r., zasada swobodnej oceny dowodów, leżąca u podstaw prawidłowego wyrokowania, nie może prowadzić do dowolności ocen i takiego wyboru dowodów, którego prawidłowości nie dałoby się skontrolować w trybie rewizyjnym. Ustalenia faktyczne wyroku tylko wtedy nie wykraczają poza ramy swobodnej oceny dowodów, gdy poczynione zostały na podstawie wszechstronnej analizy przeprowadzonych dowodów, których ocena nie wykazuje błędów natury faktycznej czy logicznej, zgodna jest ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego oraz prowadzi do sędziowskiego przekonania, odzwierciedleniem którego powinno być uzasadnienie orzeczenia. (II KR 114/74 OSNKW 1975/2/28).

Sąd Okręgowy przede wszystkim nie podzielił zawartego w apelacji zarzutu obrazu przepisów materialnego, który został

postawiony obok zarzutu dotyczącego rzekomego błędu w ustaleniach faktycznych. Wskazać tymczasem należy, że z prawidłowo ustalonego stanu faktycznego wynika na czym polegało zachowanie oskarżonych i w żadnym wypadku nie można uznać aby stanowiło ono znęcanie się nad pokrzywdzonym. W każdym wypadku co do obojga oskarżonych wystąpiły po dwa odosobnione incydenty, których oczywiście w żaden sposób nie można usprawiedliwiać, przy czym stanowiły one niewłaściwą reakcję na zachowanie M. V. (1).

Wskazać zatem należy, w związku z powzięciem wiedzy o niedozwolonym posiadaniu przez pokrzywdzonego pieniędzy w kwocie 50 zł S. M. (1) uderzyła go otwartą dłonią w twarz a także w związku z puszczaniem gazów przez pokrzywdzonego w jej obecności w magazynku wymieniona uderzyła go dwukrotnie drewnianą listewką/witką o długości około 50 cm. w obie dłonie.

Natomiast B. B. (1), po stwierdzeniu, że M. V. (1) pomimo ciszy nocnej panującej w placówce znajdował się w pokoju kolegi P. W., by wziąć papierosa, po wydaniu polecenia udania się do swojego pokoju, leżącego na łóżku, przykrytego kołdrą, uderzył drewnianą gałązką/kijem o długości około 70 cm. w okolice rąk i nóg a także po ujawnieniu, że wychowankowie, w tym M. V. (1) palą papierosa w pokoju wymieniony uderzył/popchnął pokrzywdzonego otwartą dłonią w klatkę piersiową.

Jednocześnie podkreślić należy, że w placówce pokrzywdzony prezentował niedostosowanie

społeczne, był małomówny, niechętny w nawiązywaniu nowych kontaktów, reagujący na sytuacje nowe/stresowe agresją werbalną i fizyczną, traktował słabszych sobie z wyższością, wrogością przedstawiając siebie w roli ofiary. Co więcej M. V. wobec wychowawców: nie był podporządkowany, nie utożsamiał się z ośrodkiem (nie chciał przebywać w ośrodku, zapowiadał ucieczkę), nie wykonywał poleceń bądź zwlekał z ich wykonywaniem po kilkakrotnym napominaniu, łamał regulamin ośrodka (palił papierosy w miejscach niedozwolonych, przeklinał, oddawał gazy publicznie), był prowokacyjny i wulgarny zwłaszcza w stosunku do oskarżonego B. B. (1).

Zatem brak jest podstaw aby w ustalonym stanie faktycznym doszukiwać się w postępowaniu oskarżonych znamion czynu z art.207§1 kk.

W konsekwencji w pełni akceptując ustalenia faktyczne w zakresie przypisania oskarżonym czynów z art.217 podzielono również rozstrzygnięcie co do warunkowego umorzenia postępowania wobec oskarżonych i akceptuje stanowisko zaprezentowane jak na k.1465.akt. Tym samym Sąd Okręgowy nie podziela zarzutu w zakresie konieczności orzeczenia wobec oskarżonych kary.

W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku trafnie wskazano, iż ocena stopnia karygodności czynów, w tym zwłaszcza rodzaju i charakteru naruszonego dobra oraz rozmiaru odniesionej szkody/krzywdy, okoliczności popełnienia czynów, zamiaru, pozwalała na uznanie, że społeczna szkodliwość

popelnionych przez oskarzonych czynów nie jest znaczna. Jeszcze raz zauważyć należy, że zachowania oskarzonych miały charakter incydentalny i każdorazowo były wywołane nagannym zachowaniem pokrzywdzonego. Ponadto te działania faktycznie nie skutkowały po stronie M. V. powstaniem znaczącej, utrzymującej się traumy, poczuciem doznanej krzywdy, nie niosły za sobą wysokiego ładunku emocjonalnego i powyższego zapatrywania nie zmienia udział pokrzywdzonego w terapii psychologicznej po opuszczeniu ośrodka albowiem sięgnięcie po pomoc psychologiczną było pomysłem nie niego samego ale jego mamy. Znamienna jest także opinia psycholog E. W., która wskazała, iż relacji pokrzywdzonego, u którego nie stwierdzono cech ofiary przemocy, nie towarzyszyły emocje, przeżywanie krzywdy. W istocie M. V. miał świadomość tego, że zachowania oskarzonych wobec niego były konsekwencją jego prowokacyjnych, niewłaściwych postaw.

Także dotychczasowa postawa B. B. i S. M., w tym niekaralność za przestępstwo umyślne oraz ich właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy, nienaganny sposób życia dawały podstawy do przyjęcia, iż pomimo warunkowego umorzenia postępowania będą oni przestrzegać porządku prawnego, a w szczególności nie popełnią przestępstwa a roczny okres próby pozwoli na pełną weryfikację postawionej wobec oskarzonych pozytywnej prognozy kryminologicznej.

Wbrew zarzutom skarżącego Sąd Rejonowy prawidłowo orzekł w miejsce postulowanego

przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego zadośćuczynienia w kwocie po 20 000 zł. od każdego z oskarżonych zadośćuczynienie w kwotach po 500 zł. Takie rozstrzygnięcie uwzględnienia prawnie chronione interesy pokrzywdzonego oraz ma na uwadze realizację celów represyjno – penalnych. Zasądzone kwoty nawiązek leżą w ramach możliwości zarobkowych oskarżonych, oraz w sposób odpowiedni (symboliczny) czynią zadość naruszonemu dobru prawnemu, jakim jest zdrowie oskarżyciela posiłkowego (przy uwzględnieniu rodzaju odniesionych przez pokrzywdzonego niewielkich, znikomych obrażeń), jak i wyrównuje wyniki z powodu uszkodzenia ciała doznane poprzez ból miejsc pobitych odczucie krzywdy, co niezależnie od zachowania pokrzywdzonego – nie powinno mieć miejsca.

Wniosek

o zmianę zaskarżonego wyroku i uznania oskarżonych za winnych przestępstwa z art. 207 § 1 kk i wymierzenie im stosownej kary przewidzianej za to przestępstwo, e w e n t u a I n i e o wymierzenie im stosownej kary przewidzianej za przestępstwo z art. 217 § kk;

o orzeczenie na podstawie art. 46 § 2 kk od oskarżonego B. B. (1) oraz od oskarżonej S. M. (1) nawiązki w kwocie po 20.000 zł na rzecz pokrzywdzonego-oskarżyciela posiłkowego.

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.

Z uwagi na podniesione okoliczności nie uwzględniono wniosków apelacji.	

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
1.	
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
0.15.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
0.11.	Przedmiot utrzymania w mocy
0.1 Wyrok Sądu Rejonowego w L.z dnia 14 grudnia 2021 r. w sprawie (...)	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
Zaskarżony wyrok jest prawidłowy. Sąd Okręgowy nie podzielił podniesionych zarzutów obrazy prawa materialnego, błędu w ustaleniach faktycznych i niewspółmierności kary.	
0.15.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
0.0.11.	Przedmiot i zakres zmiany
Zwięźle o powodach zmiany	

0.15.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji		
0.15.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylecia		
1.1.		# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia		
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia		
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia		
0.15.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
0.15.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
II	O kosztach sądowych za II instancję orzeczono na podstawie art.624§1 kpk mając na uwadze zasady słuszności.

7. PODPIS

ZAŁĄCZNIK DO FORMULARZA UZASADNIENIA WYROKU SĄDU ODWOŁAWCZEGO

Załącznik do formularza UK 2

0.11.3. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	Pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego M. V. (1)		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Wyrok Sądu Rejonowego wL. z dnia 14 grudnia 2021 r. w sprawie(...)		
0.11.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		

0.11.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego,	

	przepadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
0.11.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana